

Vi må finde en ny platform at kommunikere på

"Platform" er et modeord. Det tjener os ikke mere ved jorden at blive, vi skal op på platforme. Jeg har hørt om en roterende innovationsplatform. Denne snurretopforhøjelse skulle tvinge medarbejdere til at innovere. Bliver de for stillestående på snurretoppen, bliver de slynget af. Vi er i tiden voldsomt optaget af kommunikationsplatforme. Når du hører om kommunikationsplatforme, kan du være ganske sikker på, det ikke drejer sig om borebisser, der taler sammen på borerigger. De ny kommunikationsplatforme er "Facebook", "Twitter", "Foursquare" og "LinkedIn". Og SMS. Alle disse platforme gør det muligt på forskellig vis at fortælle om sin gøren og færd. Det understøttes i høj grad af de moderne mediers mulighed for at billedsætte disse oplysninger om sig selv. På såvel computere som mobiltelefoner er der teknik til at optage og sende billeder og filmsekvenser af temmelig høj teknisk kvalitet. Den kunstneriske, billedmæssige kvalitet er en helt anden snak. "LinkedIn strengthens and extends your existing network of trusted contacts". Således reklamerer en af platformene. På dansk: "LinkedIn forstærker og udvider dit netværk af betroede bekendtskaber". Det er alligevel meget at kunne gøre på en todimensional skærm!

Jeg prøver lige med overskriften igen. Blot tilføjet et ophold. VI MÅ FINDE EN NY PLAT FORM AT KOMMUNIKERE PÅ. Nu har vi en helt ny mening. Spørgsmålene vokser sig tårnhøje.

1: Er det plat at kommunikere uanset måden?

2: Har de moderne kommunikationsformer ikke bragt omvæltninger til verden i onde diktaturstater?

3: Lærer dårlige stavere og læsere ikke af at bruge de moderne kommunikationsformer?

4: Er globaliseringen, der bæres frem af, at en SMS til den modsatte side af jorden, ikke et gode?

1: Det kan godt være plat at kommunikere, dersom det bliver for let. Facebook og SMS (bemærk betydningen: "Small Message Service", det er små beskeder!) kan blive nutidens grædekoner, sladderkællinger og sludrechatoller. Betydningsløse, grænsende til meningsløse meddelelser sendes ud i netværker. Sladderkællingerne er veldokumenterede i den stigende mobning, der foregår i de elektroniske net. Rygter, pinlige billeder og ondskabsfuldheder sendes på mikrosekunder ud til snevevis af netforbundne. Offeret står forsvarsløst tilbage. Med lillebeskedservicen (SMS) kan enhver blot afvise beskeder fra offeret, telefonnummer og navn viser sig jo på skærmen. Offeret bliver endnu mere isoleret og sårbar. På facebook

(på dansk "ansigtsbogen") står man i grell modsætning til navnet ikke ansigt til ansigt. Man kan stå helt udenfor, og et kobbelt af fjendtlige ansigter, der bevidst prøver at nedgøre en i ord og billeder, er uden for rækkevidde. Mobbereren kan endda anonymisere sig selv så meget, at det er umuligt at slå præcist ned på denne. Enhver kan oprette en profil på netbårne medier. Og det stærkt promovende ord "profil" bærer i sig selv sin rette betydning. En profil er en silhuet, en kontur eller et omrids af et ansigt set fra siden. Ingen øjenkontakt, ingen dybde. Der er kommunikation (og en sådan kan også være envejs) på de nye medier, men der er ikke nødvendigvis dialog. Man kan blot lukke øre og mund ved blot at nægte modtagelse af tale eller råb eller slukke for elektronikken. Det bliver svært og utroværdigt at overhøre et andet menneskes tale eller råb, hvis man er i rum med dette menneske eller i telefonisk kontakt. Det er væsentligt at fastholde: Der er ikke dialog på internettet eller gennem lillebeskedservicen, der er valgfri kommunikation. Man kan til enhver tid føje ven eller fjende til gruppen af "uønsket e-mail". Det kræver noget mere sjæleligt og menneskeligt opbud at sige, ansigt til ansigt, til et andet menneske, ven eller fjende: "Din tale er uønsket!"

2: Desværre hjælper de moderne kommunikationsmidler os ikke af med onde diktaturer. De lider alle under den dobbelthet, at de er decentrale på den måde, at du i de yderste afkroge af en verden med sendemaster kan komme i kontakt med andre og sprede budskaber om oprør og demokrati, men de er samtidigt så centraliserede, at magthaverne på ganske nem måde kan lukke dem. Sendemaster og servere lader sig ganske let hive ud af stikkontakten. Ægypten, Libyen og tidligere Iran og Kina har til overmåde vist os den moderne kommunikations svagheder i revolutionær retning. Og resultaterne kan være ganske bedrøvende analoge og virkelige; mennesker bliver såret og dræbt af regimer.

3: Nej. Lige så uforpligtigende som kommunikationsformen er, lige så lige gyldig kan sprog og stavning være. Sprog mennesker river og flår hinanden om, hvorvidt lillebeskedservicen nytænker eller handicapper sproget. Som med så megen anden nytænkning er det nødvendigt at kunne håndværket først. Picasso kunne male blændende naturalistisk, før han kubtiserede sine værker. Stravinskij og Varese var sande tonemestre og kunne formodentligt synge Højskolesangbogen forfra og bagfra fra bladet uden på forhånd at kende en eneste af melodierne. De nytænkte harmonierne til at være uharmoniske.

James Joyce mestrede til fulde sit engelske sprog, før han skrev "Ulysses", som mange velmenende og velbegavede mennesker stadig anser for ulæselig. Således skal man også mestre ord for at kunne kommunikere på et fælles dansk sprog. "Ord" kan på lillebeskedsservicen lige så godt være "ære" eller "øse" i stavekontrollens ordbog. Hvor mange velmenende fædre har ikke underskrevet beskeder til deres børn med "Hilsen Får", som er stavekontrollens første valg. Lillebeskeder undviger enhver form for sproglig eller grammatisk censur. De skrives, de sendes, og de glemmes og slettes. Det er dog altid afsenderens ansvar, at lillebeskederne er korrekte. Man kan til enhver tid stave og formulere sig korrekt på dansk, dog betydeligt lettere før der kom ordbog og stavekontrol i småtingene. "Opf", "ope" og "opd" er således fuldgyldige ord på mobiltelefonen. Men det er måske nytænkningen.

4: Det kan være godt at kommunikere – også til den anden side af jorden. Men den gode og fornuftige kommunikation overskygges ofte af en noget dårligere og undertiden destruktiv kommunikation. Mængden af

spam og ondsindet virus viser dette ganske klart. Mængden af potensfremmende midler, der faldbydes på nettet, kunne, dersom de solgtes og fortæredes, hensætte kloden i erotisk ekstase gennem årtier. Det er ganske uhyggeligt at tænke om alle disse midler, der bliver reklameret for, distribueres og fortæres. Verden ville sandsynligvis gå ganske i stå. Vi kan også lytte til en af fortidens stemmer, analog og, indrømmet, ganske ofte for meget skrivende, næsten som de nævnte moderne kommunikationsmidler: Grundtvig. "Hvorledes elske hele verden, hvis man ikke kan elske sin næste". Frem for at ansigtsboge med distante mennesker i fjerne egne, skulle vi måske kere os om naboen. Han eller hun har det måske dårligere, end vi lige aner. Flere og flere mennesker siges at være ensomme. Derpå har mobiltelefoner og internet intet forbedret. I Allan Sillitoes roman "Lørdag aften – Søndag morgen", der foregår i halvtredsernes England, lykkes det hovedpersonen Arthur i løbet af ganske få timer på en lørdag aften at drikke sig så fuld, at han brækker sig ud over en uskyldig værtshusgæst, tæver samme mand for til sidst at vakle hen til sin bortrejste vens kone og gå i seng med hende. Det er analogt, så det batter. I midten af 1990'erne fortæller en radiodokumentarudsendelse, at en landbrugsmedhjælper i Midtjylland har fået en månedsregning på over 20.000 kr. for internetkontakt med kvinder. Han tog en flaske gin fredag og lørdag aften og kommunikerede med det modsatte køn. Uden gin ville han ikke lyde sløret nok, og hans partnere ville ekskludere ham for ædruelig adfærd, når de nu også var berusede. I 2011 kan vi fra "Google" hive alverdens kunstværker hjem på skærmen. Vi behøver ikke drage til Rom eller Paris for at se Leonardos billeder. Vi behøver ikke blive syge af den romerske mads fremmedartede bakteriekulturer eller beruse os i Paris' barers vin for at betragte Venus fra Milo. Vi kan sidde ganske alene og betragte hende derhjemme. Og vi kan endda digitalt fjerne hendes patina. Det kan blive ensomt.

Jeg skal slutteligt undgå at komme nærmere ind på den afhængighed, der især blandt yngre mennesker er ved at vise sig af de nye kommunikationsplatforme.

Vagn Sohn
Lærer ved Levring Efterskole

